

2026-04-10 Nr. NV-902

ĮSTATYMO PROJEKTAS		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PRIEŠGAISRINĖS SAUGOS ĮSTATYMO NR. IX 1225 PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 12, 279, 286, 288, 413, 493, 506, 525 IR 589 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ		
TAP-23-1464(3) TAIS-23-6801(6)		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Vidaus reikalų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne		2026-02-17	

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų sistema yra svarbi nacionalinės krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos dalis, priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos turi būti pasirengusios efektyviai veikti – reaguoti į didelio masto gaisrus, veikti sudėtingose situacijose, užtikrinant gaisrų gesinimo ir žmonių bei turto gelbėjimo darbus. Nors nuo 2019 m. gelbėjimo darbai viršija gaisrų gesinimo darbus, įstatyme nėra nuostatų dėl priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų ne gaisro metu atliekamų gelbėjimo darbų.

Iki šiol neišspręsti 2021 m. Valstybės kontrolės audito ataskaitoje¹ nurodyti priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų veiklos organizavimo trūkumai, dėl kurių kyla poreikis aiškiai reglamentuoti priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo sistemos veiklą. Neįgyvendintos STRATA 2022 m. pateiktos rekomendacijos vertinimo ataskaitoje „Priešgaisrinės saugos užtikrinimo sistemos vertinimas, siekiant jos didesnio efektyvumo ir veiksmingumo“.

Už priešgaisrinės saugos reikalavimų pažeidimus nustatyti baudų dydžiai yra neadekvačiai maži, vertinant nusižengimo keliamą pavojų žmonių sveikatai ir gyvybei, neatgraso nuo pažeidimų, neskatina jų šalinti.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymas dėstomas nauja redakcija, keičiant pavadinimą į *Priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo darbų įstatymą*, ir pildomas nuostatomis apie priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atliekamus žmonių ir turto gelbėjimo darbus; atitinkamai gelbėjimo darbais pildoma Vietos savivaldos įstatyme nustatyta savivaldybių priešgaisrinės tarnybos atliekama valstybės perduota savivaldybėms funkcija.

Nustatoma gaisrų prevencijos organizavimo sistema, kurioje dalyvauja valstybės ir savivaldybių institucijos, nevyriausybinių organizacijų ir visuomenė; vidaus reikalų ministrui pavedama tvirtinti valstybinį gaisrų prevencijos veiksmų planą.

Sudaromos sąlygos tobulinti ugniagesių komandų tinklą², grindžiamą rizikos vertinimu ir objektyviais kriterijais bei padedantį efektyviau naudoti priešgaisrinei saugai skiriamas valstybės biudžeto lėšas; valstybinės ir savivaldybių padalinių skaičių ir išsidėstymą teritorijoje pavedama nustatyti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie VRM direktoriui, vadovaujantis Vyriausybės tvirtinamame standarte³ nustatytais kriterijais, konsultuojantis su savivaldybių institucijomis ir įstaigomis ir suderinus su vidaus reikalų ministru. Tobulinamas gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų organizavimas. Vykdamas gaisrų gesinimo ar gelbėjimo darbus gelbėjimo darbų vadovas sprendimu galės sudaryti darbų koordinavimo štabą.

¹ Valstybės kontrolės 2021 m. kovo 22 d. audito ataskaita Nr. VAE-2 „Priešgaisrinių pajėgų veikla mažinant gaisrų skaičių ir jų padarytus nuostolius“

² 2025 m. sudarė 269 savivaldybių priešgaisrinės tarnybos ugniagesių komandos ir 93 valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesių komandos

³ Vyriausybės 2013 m. balandžio 17 d. nutarimas Nr. 354 „Dėl Priešgaisrinės saugos užtikrinimo standarto patvirtinimo“

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

Valstybinės priešgaisrinės priežiūros pareigūnams suteikiama teisė fiksuoti svarbius įrodymus, vykdomų patikrinimų ar tyrimų eigą ir kitą su valstybinės priešgaisrinės priežiūros įgyvendinimu susijusią informaciją. Tikslinami reikalavimai darbuotojams, priimamiems į priešgaisrinę tarnybą ir šias pareigas jau einantiems (amžiaus ir nepriekaištingos reputacijos). Nustatoma apsauga teisėto veikimo atvejais (neatsako už žalą, padarytą veikiant pagal nustatytus įgaliojimus).

Siekiant stiprinti daugiabučių gyvenamųjų namų priešgaisrinę saugą, nustatomos daugiabučių gyvenamųjų namų bendrojo naudojimo objektų valdytojų teisės ir pareigos.

Numatomas patirtų išlaidų už gesinimo ar gelbėjimo darbams panaudotą turtą kompensavimas gyventojams ir organizacijoms.

Griežtinama administracinė atsakomybė už priešgaisrinės saugos reikalavimų ar taisyklių pažeidimus.

Siūlomas įsigaliojimas 2027 m. sausio 1 d. (reikalavimų darbuotojams pasikeitimai 2027 m. liepos 1 d.).

Priėmus siūlomus pakeitimus bus aiškiau reglamentuota priešgaisrinės saugos ir gelbėjimo sistemos veikla bei sukurtos teisinės prielaidos priešgaisrinės saugos sistemos veiklos ir atliekamų gelbėjimo darbų efektyvumui ir veiksmingumui didinti.

PAPILDOMŲ LĖŠŲ POREIKIS ☒ Taip ☐ Ne

Istatymai gali būti pradėti įgyvendinti su esamu finansavimu.

Atsiradus galimybei skirti finansavimą, įstatymams įgyvendinti 2027–2029 m. papildomai reikėtų 11 820 tūkst. eurų (2027 m. – 3 808 tūkst. eurų, 2028 m. – 4 200 tūkst. eurų, 2029 m. – 3 812 tūkst. eurų).

Tikslas	Kam skirta	Kiekis	3 metų poreikis, tūkst. eurų
<u>Vaizdo kameros</u> (nustatoma teisė filmuoti patikrinimų metu)	Kameros VPP darbuotojams	190	76
<u>SPT stiprinimas</u> (po finansavimo SPT sumažinimo 5 proc. daliai SPT lėšų užteks tik 10–11 mėn. veiklos)	Atstatomas sumažintas 5 proc. finansavimas (kasmet po 2403 tūkst. eurų)		7 209
<u>Darbo su NVO stiprinimas</u> (bendradarbiauti su NVO vykdant prevenciją)	NVO prevencinių veiklų organizacinėms išlaidoms kompensuoti		210
<u>Gelbėjimo įranga darbams ne gaisro metu</u> (nustatomi atliekami gelbėjimo darbai)	Gelbėjimo įrangos įsigijimas (komplektai)	100	3 800 (pažangos lėšos)
<u>Gaisrų prevencijai savivaldybėse</u> (nustatoma pareiga PAGD vykdyti prevencines veiklas tose savivaldybėse, kuriose nėra SPT (12 savivaldybių)	PAGD organizuojamoms prevencinėms veikloms tose savivaldybėse, kuriose nėra SPT		525
IŠ VISO			11 820

ADMINISTRACINĖ NAŠTA (PRISITAIKYMO IŠLAIDOS)
☐ Taip ☒ Ne

GYVENTOJAMS

☐ Taip ☒ Ne

ŪKIO SUBJEKTAMS

☐ Taip ☒ Ne

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJOMS IR ĮSTAIGOMS

☐ Taip ☒ Ne

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS IR PROJEKTO DERINIMAS

☒ TM ☒ FM ☒ AM ☒ EIM ☒ EM ☒ KAM ☒ KM ☒ SADM ☒ SAM ☒ SM ☒ ŠMSM ☒ URM ☐ VRM ☒ ŽŪM ☒ LSA ☐ Verslo asociacijos ☒ Profesinės asociacijos ☒ Nevyriausybinių organizacijų ☒ Kita

Taip pat teikta derinti Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, Nacionaliniam pareigūnų profesinių sąjungų susivienijimui, Lietuvos projektavimo įmonių asociacijai, Projektų ekspertizės ir gaisro saugos įmonių asociacijai, Nacionalinei gaisrinės saugos asociacijai, Lietuvos gaisrinės saugos asociacijai, Nacionalinei

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

ugniagesių vadovų sąjungai ir Nacionalinei nevyriausybinų organizacijų koalicijai, papildomai darbo tvarka – NVO tarybai. Pagal gautas pastabas pataisyti projektai papildomai derinti darbo tvarka.

Po aptarimo tarpinstituciniame pasitarime 2026 m. vasario 17 d., pateikti patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos pastabas⁴ projektai ir vidaus reikalų ministrui su finansų ministru suderinus lėšų poreikį.

PASIŪLYMAI IR KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Projektai atitinka Dvidešimtosios Vyriausybės programos nuostatas⁵, ir įgyvendina Vyriausybės programos įgyvendinimo plane numatytą priemonę – tolygiai išdėstyti visų lygių priešgaisrinių komandų tinklą bei įgalinti šias komandas veikti, padidinti priešgaisrinės saugos sistemos veiksmingumą (7.6.6 p. 2026 m. IV ketv.).

Vyriausybės siūlymu teikiami projektai, skirti priešgaisrinės saugos sistemos ir gelbėjimo darbų organizavimo tobulinimui, įtraukti į Seimo pavasario sesijos darbų programą (balandis).

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų projektams neturi (2026-04-07 išvada Nr. NV-854).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė

Viešojo valdymo grupė, vyresnioji patarėja

⁴ Išdėstytas Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. vasario 3 d. išvadoje Nr. NV-253 ir Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupės 2026 m. vasario 12 d. dalykinio vertinimo pažymoje Nr. NV-352

⁵ Vyriausybės programos nuostatos: 475. Skatinsime gyventojus tapti <...> ugniagesiais savanoriais ir įsitraukti į <...> gaisrų prevencijos, viešosios tvarkos užtikrinimo veiklas. 480. Sieksime, kad ugniagesių gelbėtojų komandos būtų visiškai sukomplektuotos pagal priešgaisrinės saugos užtikrinimo standartą.